

Levelező verseny - Biológia 8
50 PONT/

1. Kutass! Mely növények leírását olvasod? 7 PONT/

- a) Ez a furcsa, parazitaszerű növény, Afrika déli részéből származik. Tömény ürülék szagot áraszt, ezzel csalogatja magához a dögszagot kedvelő cserebogarakat és pollent szállító rovarokat. **AFRIKAI FÖLDIKÜRT**
- b) Talán ez a legismertebb kellemetlen szagú virág a földön, mivel azt mondják, ennek van a legnagyobb virága a világon. Csak a Fülöp-szigeti trópusi erdőkben él meg, Szumátrán, Borneón és a Malai-szigeteken. **RAFFLESIA ARNOLDII**
- c) Dél-amerikai országokban, kifejezetten Kolumbiában találkozhatunk ezzel a trópusi növényvel, amelynek a virága az emberi ajkakra emlékeztetnek. A rúzsos ajkak valójában fellevelek, amelyek a növény virágát védik és oda vonzzák a beporzó rovarokat. **CSÓKVIRÁG/ PSYCHOTRIA ELATA**
- d) Keleti eredetű, évszázadok óta termesztett táplálék és gyógynövény. Nagy terjedelmű fává fejlődik. A citromsárga, vastag húsú termésekben magok ritkán fejlődnek. Húsa savanykás ízű, nem leveses. A termés 10-20 ujszerű részre tagolt, egy kéz ujjaira emlékeztetnek. **BUDDHA UJJA**
- e) A Socotra szigetcsoport legjellegzetesebb, esernyő alakú fája. Vörös nedvéről a régi őslakosok úgy hitték, hogy a sárkány vére. Gyógyszerként és festékként használták. **SÁRKÁNY VÉRE FA/ SOCOTRA SÁRKÁNYFA**
- f) Viszonylag ritka növény, emellett védett is, eszmei értéke 2000 Forint. Nem könnyű rátalálni. Réteken, legelőkön bukkanhatunk rá, elsősorban Zalában és a Mátrában, leginkább a nyár első szakaszában, ekkor bontja ugyanis virágait. Fészkes virágzata, mely 4-5 centiméter átmérőjű, szürkésfehér, homoksárga vagy ezüstös színű. A népi hiedelem szerint időjósként használható, ha virágai bezáródnak eső közeledik. A valóság az, hogy pont fordítva működik. **SZÁRTALAN BÁBAKALÁCS**
- g) Kizárólag Namíbiában és Angolában a tengerparti homokban él meg. 1859-ben egy osztrák botanikus fedezte fel. Távolról úgy nézett ki, mint egy halom hulladék. A nélkülözhetetlen csapadékot a növény a sűrű ködből veszi fel, ami az év kb. 300 napján elborítja a vidéket. A levelekre lecsapódó csapadékot a gázcsere nyílások nyelik el. Egyes óriási példányok levelei akár 6 méteresek is lehetnek, így a növényvilág leghosszabb leveleinek számít. A tönkszerű törzs frissen elsüllyed a vízben, szárítva pedig füst nélkül, sokáig ég. **VELVICIA**

felhasznált irodalom:

- <http://www.erdekesvilag.hu/a-vilag-legbudosebb-viragai/>
- <http://haerdekel.hu/a-termeszet-csokja-csokvirag/>
- <http://blog.xfree.hu/myblog.tvn?SID=&from=10&pid=&pev=2015&pho=02&pna p=&kat=3085&searchkey=&hol=&n=jpiros>
- <http://www.erdekesvilag.hu/socotra-a-furcsa-novenyek-szigete>
- http://kertesz.blog.hu/2012/04/21/egy_szereny_szepseg_a_szartalan_babakalacs
- <http://tomtit.blog.hu/page/2>

2. Állati rekordok! 14 PONT

- a) Melyik a leggyorsabb hal? Mennyi a sebessége?
FEKETE NYÁRSORRÚ HAL, 130 KM/H
- b) Melyik a leggyorsabb röptű madár? Mennyi a sebessége?
VÁNDORSÓLYOM, 321 KM/H
- c) Melyik a legerősebb állat? Testsúlyának hányszorosát képes felemelni?
ATKA, 1180*
- d) Hány éves, hogy hívják a legidősebb állatot?
175 ÉVES, Henriettnek hívják
- e) Melyik a legkisebb rovar? Milyen hosszú?
PARÁNYFÜRKÉSZ, 0,4 mm
- f) Melyik a legritkább madár? Hány egyede él a vadonban?
ARAPAPAGÁJ, 1
- g) Melyik a legöregebb élőlény? Hány éves?
BACILUS, 250 MILLIÓ ÉV

felhasznált irodalom:

- <https://docs.google.com/presentation/d/1IHrxQjAN4mZgYhPhXd3qt8siYAcIjatg3EfvJdERqoY/edit?pli=1#slide=id.p29>
- http://napiallatsagok.blog.hu/2010/03/29/a_vilag_10_legerosebb_allata

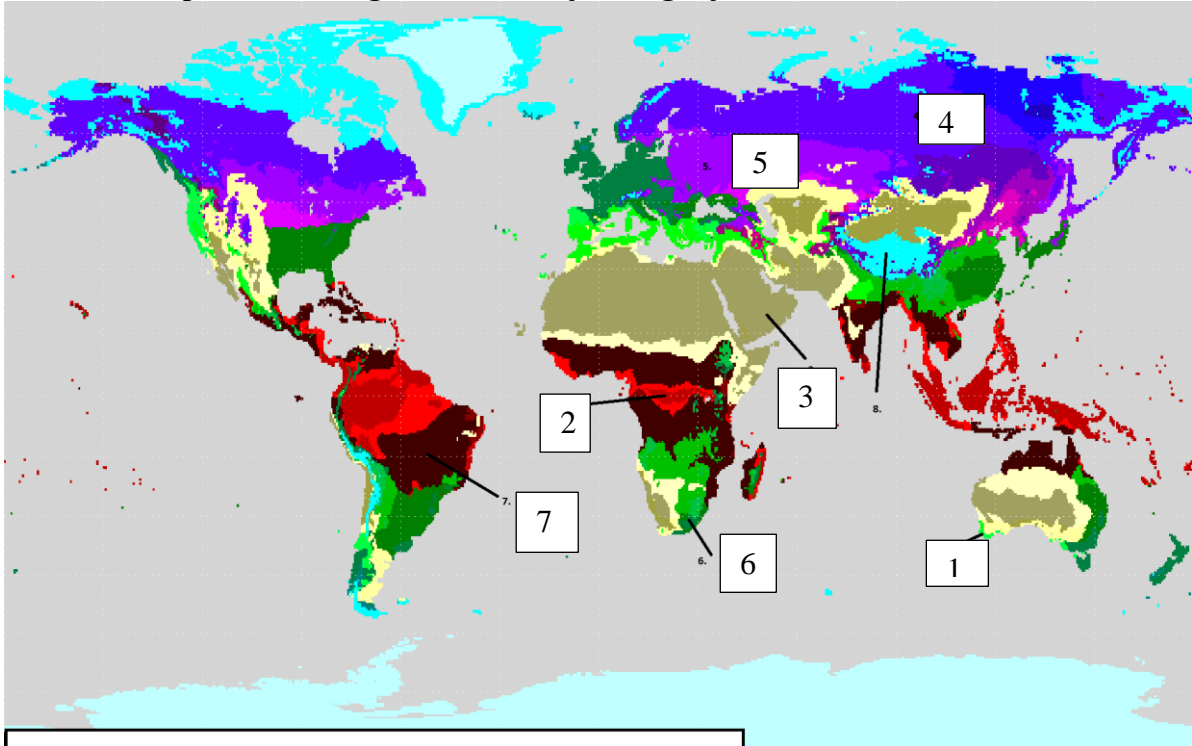
3. Emlékszel még? Igaz vagy hamis? 10 PONT

- ___I___1. A lombhullató erdőkben a csapadék eloszlása ingadozó.
- ___I___2. A lombhullató erdők talaja humuszban gazdag.
- ___H___3. A lombhullató erdőkbe 3 lombkoronaszint alakult ki.
- ___I___4. A mediterrán területeken ősszel és télen esik a legtöbb csapadék.
- ___H___5. A füves puszták növényeinek nincs nyugalmi periódusa.
- ___I___6. A sivatagok a térítők mentén alakultak ki.
- ___H___7. Az esőerdő talaja tápanyagban gazdag.
- ___H___8. A szavannán egy hideg és egy meleg évszak váltja egymást.
- ___H___9. Az esőerdőben nagy a napi hőingás.
- ___I___10. Az esőerdő az Egyenlítő mentén alakult ki.

felhasznált irodalom:

- **Biológia 7. tk**

4. Térkép! Nevezd meg a számokkal jelölt éghajlatokat! 7 PONT

1. MEDITERRÁN
2. EGYENLÍTŐI
3. TÉRÍTŐI/TRÓPUSI SIVATAGI
4. HIDEG MÉRSÉKELT/TAJGA
5. SZÁRAZ KONTINENTÁLIS
6. SZUBTRÓPUSI MONSZUN
7. ÁTMENETI/SZAVANNA

Felhasznált irodalom:

- https://hu.wikipedia.org/wiki/Wladimir_K%C3%B6ppen

5. Jól ismered magad? Nézz utána, ha nem tudod! 12 PONT

- a) Milyen gyorsan száguld az információ az agyadban? **170 mérföld/óra=272 km/óra±5**
- b) Az agyad hány százaléka víz? **80%±5**
- c) Melyik ujjadon nő a leggyorsabban a köröm? **középső**
- d) Mikor jelent meg az ujjlenyomatod? **a magzat 3 hónapos korában**
- e) Hány izmodat használod, hogy egyenesen tudj állni? **300**
- f) Melyik csontod erősebb a betonnál? **combsont**
- g) Mekkora felbontásra képes a szemed? **576 mpixel**
- h) Mennyi csonttal születél meg? **350 db**
- i) Milyen hosszú az érhálózatod? **az Egyenlítő kétszerese/100000 km±5**
- j) Hol van az az izmod, melynek csak eredése van, de nem tapad sehhol? **nyelvben**
- k) Mekkora a léghólyagocskáid összfelülete? **tenispályányi/ 100-150 m²**
- l) Melyik szerveid mérete nem változott születésed óta? **szem**

felhasznált irodalom:

- <http://www.lyucus.eoldal.hu/cikkek/erdekessegek/bizarr-tenyek-az-emberi-testrol.html>
- <http://forum.2esely.hu/gnm/index.php?topic=954.130;wap2>
- <http://www.erdekesseg.hu/20-teny-a-testedrol/>
- <http://www.bien.hu/egeszseg-es-eletmod/testi-egeszseg/7-lenyugozo-erdekesseg-az-emberi-testrol/113719>